

SB-0319

First Year B. Com. Examination
March / April – 2011
Company Secretarial Practice
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F. Y. B. COM."/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="COMPANY SECRETARIAL PRACTICE (NEW)"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="9"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="NIL"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ટૂંકમાં જવાબ આપો :

૧૦

- (અ) કંપની સેક્રેટરીની બે કાયદાકીય લાયકાતો જણાવો.
(બ) મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિયેશન શું છે ?
(ક) સભાનોંધ એટલે શું ?
(ડ) કંપનીના બે ફાયદાઓ જણાવો.
(ઈ) શેરજપ્તી એટલે શું ?

- ૨ (અ) કંપની સેક્રેટરીની નિમણૂક કેવી રીતે થાય છે અને એની શું જવાબદારીઓ છે ? ૬
(બ) ખાનગી કંપની પરના પ્રતિબંધો જણાવો. ૬

અથવા

- ૨ (અ) કંપની સેક્રેટરીનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૬
(બ) ખાનગી કંપનીની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો જણાવો. ૬

- ૩ (અ) વિજ્ઞાપનપત્રક શું છે ? એની વિગતો જણાવો. ૬
(બ) આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિયેશનનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૬

અથવા

- ૩ (અ) કંપનીના વિવિધ પ્રકારો જણાવો. ૬
(બ) મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિયેશનની વિવિધ ક્લમો જણાવો. ૬

- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૨
- (૧) શેરના પ્રકારો (૨) લઘુત્તમ ભરણું
(૩) પ્રતિતાધિકારી (૪) શેરવોરંટ
(૫) કંપની સેક્રેટરીની ફરજો.
- ૫ (અ) સહકારી મંડળીની નોંધણી કેવી રીતે થાય છે ? ૬
(બ) નમૂનો તૈયાર કરો : (ગમે તે બે) ૬
(૧) બેન્કમાં ખાતું ખોલાવવાનો ઠરાવ
(૨) પ્રતિતાધિકારીની નિમણૂક
(૩) સહકારી મંડળીની નોંધણી અંગેનું પ્રમાણપત્ર
(૪) સેક્રેટરીની નિમણૂકનો ઠરાવ.
- અથવા**
- ૫ (અ) “સહકારી મંડળીની નોંધણી ફરજિયાત નથી, પરંતુ હિતાવહ છે”. ૬
- ચર્ચા કરો.
(બ) તફાવત સ્પષ્ટ કરો : (ગમે તે એક) ૬
(૧) શેરપ્રમાણપત્ર અને શેરવોરંટ
(૨) અનિયમિત શેરવહેંચણી અને ગેરકાયદેસર શેરવહેંચણી.
- ૬ સમજાવો : (ગમે તે બે) ૧૨
- (૧) શેર પ્રમાણપત્ર એ કંપનીના સભ્યપદનો આખરી પુરાવો નથી
(૨) સેક્રેટરી કંપનીનો નોકર છે, સાથે સાથે કાયદાનો પણ નોકર છે.
(૩) શેરજપ્તી એ કંપનીએ લીધેલું શિક્ષાત્મક પગલું છે.
(૪) કંપનીની સભાનો પ્રમુખ સભાની સફળતાની ચાવી છે.
(૫) શેરવોરંટ ધારણ કરનાર કંપનીનો સભ્ય ગણાતો નથી.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Question No. 1 is **compulsory**.
(3) Figures to the **right** indicate full marks of the question.

- 1 Answer in brief : 10
- (a) State two statutory qualifications of Company Secretary.
(b) What is Memorandum of Association?
(c) What is Minutes?
(d) State two advantages of a company.
(e) What is share forfeiture?
- 2 (a) How Company Secretary is appointed and what are his responsibilities? 6
(b) State the restrictions on private limited company. 6

OR

- 2 (a) Explain the importance of Company Secretary. 6
 (b) State the definitions and characteristics of Private Company. 6
- 3 (a) What is prospectus? State its details. 6
 (b) State the importance of Articles of Association. 6
- OR**
- 3 (a) Explain different types of companies. 6
 (b) Explain different clauses of Memorandum of Association. 6
- 4 Write short notes : (any two) 12
 (i) Types of shares
 (ii) Minimum subscription
 (iii) Proxy
 (iv) Share warrant
 (v) Duties of Company Secretary
- 5 (a) How a co-operative society is registered? 6
 (b) Draft the following : (any two) 6
 (i) Resolution for opening of Bank Account.
 (ii) An appointment of a 'proxy'
 (iii) Certificate of incorporation of cooperative society
 (iv) Resolution for the appointment of Company Secretary.
- OR**
- 5 (a) "The registration of a co-operative society is not compulsory but beneficial - Discuss. 6
 (b) State the differences : (any one) 6
 (i) Share certificate and share warrant
 (ii) Irregular share allotment and illegal share allotment.
- 6 Explain : (any two) 12
 (i) Share Certificate is not a final evidence for a membership of a company.
 (ii) Secretary is not only servant of a company but also a servant of legisly.
 (iii) Forfeiture of shares is a penal action taken by the company.
 (iv) President of company's meeting is a key to successful meeting.
 (v) Holder of a share warrant is not considered as a member of a company.